

Umeå kommuns pensionärsråd (UPR)

Tid: Fredagen den 4 februari kl. 09.00-12.00

Plats: Digitalt sammanträde

Ordförande: Carin Nilsson (S)

Deltagare: Se nästa sida

Utses att justera: Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande

Justeringstid: tisdagen den 22 februari 2022 kl. 11

Sekreterare: § 1–12
Emil Fridolfsdahl

Ordförande:
Carin Nilsson (S)

Justerare:
Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande

BEVIS

Organ: Umeå kommuns pensionärsråd

Sammanträdesdatum: 2022-02-04

Förvaringsplats: Socialtjänstens kansli, Norra flygeln, Stadshuset

Underskrift:
Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

Deltagare**Ordinarie ledamöter**

Carin Nilsson (S), ordförande, äldrenämnden
Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande
Lotta Holmberg (M), äldrenämnden
Ari Leinonen (S), fritidsnämnden
Håkan Johansson (S), tekniska nämnden
Ulrik Berg (M), byggnadsnämnden
Helena Smith (S), kulturnämnden
Veronica Kerr (KD), tjänstgörande ersättare för Tomas Wennström (S),
kommunstyrelsen
Curt Wiklund, PRO
Ann Svanberg t.jg. ers. för Anna-Lisa Johansson, PRO
Barbro Kjellberg, SKPF
Bengt Roukus, SKPF
Roger Näslund, SPF
Marianne Rova, SPF
Per Martin Jonasson, RPG
Valter Jauhiainen, Finska klubben
Birgitta Lindkvist, Demensföreningen

Ej tjänstgörande ersättare

Åsa Bäckström (V), äldrenämnden
Marianne Normark (L), äldrenämnden
Sten Biström, SKPF
Gunny Blomgren, SKPF
Elisabeth Bjuhr, SPF
Christer Fjälkebrandt, Demensföreningen

Tjänstepersoner

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare
Nils Enwald, kanslichef
Mona Kårebrand Åberg, personalchef § 1-4
Kevin Norberg, verksamhetsutvecklare § 5
Emil Djärf, verksamhetsutvecklare § 6
Sofia Eriksson, friskvårdsansvarig § 7
Cecilia Gustafsson, kulturkonsulent § 1-8

§ 1

Upprop, val av justerare och justeringstid

Britt Jakobsson, PRO, utses att justera protokollet, tisdagen den 22 februari 2022 kl. 11

§ 2

Godkännande av dagordning

UPR godkänner förslaget till dagordning med två övriga frågor av Britt Jakobsson, PRO. 1. Förslag tillgänglighetsprogram till nästa möte. 2. Översyn reglemente – skriftligt svar från Tomas Wennström?

§ 3

Genomgång av föregående protokoll

Ordförande Carin Nilsson (S) går igenom förra sammanträdet's protokoll.

§ 4

Årsbokslut för 2021**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Nils Enwald, kanslichef, och Mona Kårebrand Åberg, personalchef, informerar om äldrenämndens årsbokslut ur ett ekonomiskt och personalmässigt perspektiv.

Frågor/medskick

Roger Näslund, SPF, är det inte ett problem att undersköterskeutbildningen är på svenska men eleverna inte har fullföljt alla kurser i svenska? Mona Kårebrand Åberg, personalchef, svarar: även om man inte formellt har läst ämnet svenska så talar och förstår alla elever det svenska språket och kan tillgodogöra sig utbildning på svenska.

Curt Wiklund, PRO, frågar om det finns planer på att sänka avgifterna i kommunen för de äldre? Nils Enwald, kanslichef, svarar: Umeå har jämfört med andra kommuner relativt låga avgifter, vilket delvis kan bero på att det i befolkningen finns en lägre betalningsförmåga.

Bilagor

Bildspel

§ 5

Information om det suicidpreventiva arbetet**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kevin Norberg, verksamhetsutvecklare, informerar pensionärsrådet om hur socialtjänsten arbetar suicidpreventivt. I Umeå är det ungefär 17 personer varje år som begår suicid. Av de som begår suicid är ungefär 70% män. Människor som är 80 år och äldre är överrepresenterade i suicidstatistiken. För att motverka suicid i Umeå har en samverkansgrupp upprättats med representanter från kommunen, regionen, blåljusverksamheterna, m.fl. En handlingsplan mot suicid har arbetats fram i kommunen och ska under våren fastställas av kommunfullmäktige.

Frågor/medskick

Curt Wiklund, PRO, ställer två frågor: 1) finns pensionärsorganisationerna med i samverkan kring det suicidpreventiva arbetet? 2. Går det att ta fram grafer om suicidstatistiken i Umeå jämfört med andra kommuner? Kevin Norberg svarar: 1. Vi arbetar tillsammans med idrottsföreningar och studieförbund i dagsläget och undersöker hur man kan samarbeta med pensionärsorganisationerna. 2. Jag ska se om det går att ta fram grafer/statistik för varje kommun i Västerbotten med hjälp av Rättsmedicinalverket.

Britt Jakobsson, PRO, frågar: 1) av de ca 17 personer i Umeå som varje år begår suicid är 70% äldre män? 2) Hur når man utsatta personer t.ex. ensamma äldre med information om hur man kan få hjälp för att motarbeta psykisk ohälsa och suicid? Kevin svarar: 1) Nej det är inte 70% äldre män, utan 70% män överhuvudtaget. I hela gruppen av de som begår suicid är ålder kategorin 80+ överrepresenterade. 2. Det är en bra fråga om hur man når isolerade grupper. Vi håller på att arbeta på våra metoder för att nå äldre. I andra delar av landet är det ofta e-post, vanlig post eller hembesök som används som metod för att nå isolerade grupper som har högre risk för suicid.

Barbro Kjellberg, SKPF, ställer en fråga och uppmärksammar ett initiativ på ämnet. 1. Ingår kulturnämnden i samverkansgruppen för suicid? 2. Det kan vara intressant att känna till att föreningen Suicide zero har tagit fram ett studiecirkelmateriale om suicid och psykisk ohälsa med seniorer som målgrupp. Kevin svarar/kommenterar: 1. Fokus har varit på att inkludera tjänstepersoner snarare än politiker, men kulturförvaltningen är en viktig aktör i det suicidpreventiva arbetet 2. Vi har kontakt med suicide zero. Intressant med studiecirkelmateriale.

Åsa Bäckström (V), äldrenämnden, påpekar vikten av att pensionärsorganisationerna är med i samverkan rörande suicidprevention

Helena Smith (S), kulturnämnden, håller med Barbro Kjellberg om vikten av att involvera kulturförvaltningen

Veronica Kerr (KD), kommunstyrelsen, påpekar att en viktig del i det suicidpreventiva arbetet är att fånga upp de personer som försöker begå suicid och som överlever

Bilagor

Bildspel

§ 6

**Information om införandet av videosamtal som ny
biståndsinsats****Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Emil Djärf, verksamhetsutvecklare, informerar om processen för att införa videosamtal som biståndsinsats. Planen är att hemtjänst och de som arbetar med telefonservice kommer att verkställa insatsen.

Frågor/medskick

Barbro Kjellberg, SKPF, frågar hur videosamtal som biståndsinsats fungerar i praktiken och vilken skillnaden är mot andra insatser. Emil Djärf svarar: Man kan jämföra insatsen med ett fysiskt besök. Videosamtal är inte tänkt att ersätta fysiska besök utan insatsen måste utformas efter den enskildes behov. I vissa fall kan videosamtal vara ett komplement till fysiska besök, medan det i andra fall kanske inte är lämpligt.

Britt Jakobsson, PRO, säger att det finns stora fysiska behov och ensamhet bland äldre som kan vara svårt att motarbeta med enbart videosamtal. Hon ställer två frågor: 1) Vilken avgift kommer gälla för videosamtal? 2) Hur många kommer använda insatsen? Emil Djärf svarar på frågorna: 1. Det kommer vara samma avgift som för hemtjänst i övrigt 2. Beräkningen är att antalet kameror kommer vara ca 20 under första året

Åsa Bäckström (V), äldrenämnden frågar: 1) Är videosamtal en tvingande insats? 2) Kommer det finnas någon skillnad mellan kommunal och privat hemtjänst i utförandet av videosamtal? Emil Djärf svarar: 1. Precis som alla insatser som bygger på Socialtjänstlagen så kommer även videosamtal att vara en frivillig insats 2. Både den kommunala hemtjänsten och LOV-utförare ska verkställda beslut om videosamtal

Marianne Normark (L), äldrenämnden, anmärker att det inte kommer vara möjligt med samma helhetsbedömning genom videosamtal som med fysiska hembesök och jämför med hembesöken som BVC gör hos nyblivna föräldrar.

Valter Jauhiainen, Finska klubben, påpekar att videosamtal är ett bra komplement till fysiska tillsynsbesök, särskilt med tanke på den stora ensamhet som finns bland seniorer.

Bilagor
Bildspel

§ 7

Planering av fysiska aktiviteter för seniorer**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Sofia Eriksson, friskvårdsansvarig, berättar för rådet om vilka aktiviteter som genomfördes under 2021 och vilka fysiska aktiviteter som planeras för 2022 inom ramen för projektet Seniorsatsningen.

Frågor/medskick

Åsa Bäckström (V), äldrenämnden, frågar: hur ser det ut med aktiviteter ut på vård- och omsorgsboenden? Sofia Eriksson, friskvårdsansvarig, svarar att fokus har varit på aktiviteter på kommunens badanläggningar. Nils Enwald, kanslichef, kompletterar med att Seniorsatsningen riktar sig till seniorer i ordinärt boende. Inom särskilt boende är äldreomsorgen ansvarig för aktiviteter vilket kan ske i samverkan med andra, t.ex. fritidsförvaltningen.

Britt Jakobsson, PRO, påpekar att det är samma aktiviteter år efter år och att satsningen verkar vända sig till aktiva seniorer som kan ta sig till olika lokaler. Funderingar på att ha aktiviteter i olika stadsdelar? Hur arbetar man för att nå ut till isolerade seniorer? Sofia svarar: Det är svårt att nå ut till alla och att det är en resursfråga, tyvärr är det få anställda som arbetar med seniorsatsningen och de är inte tillräckligt många för att kunna ha aktiviteter i alla stadsdelar.

Barbro Kjellberg, SKPF, inflikar att det är trångt på Navet och svårt att få plats på t.ex. vattengympa. Sofia säger att det är begränsade öppettider på Navet just nu på grund av den omdisponering av personal som har gjorts inom kommunen, från fritidsförvaltningen till förskola och vård och omsorg. De är cirka hälften av personalstyrkan på Navet, vilket gör det svårt att anordna gruppträningspass.

Bilagor

Bildspel

§ 8

Planering av kulturaktiviteter för seniorer**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Cecilia Gustafsson, kulturkonsulent, berättar om satsningen Kultur för seniorer som har som mål att fler seniorer i kommunen ska få förutsättningar att ta del av konst och kultur. Kultur för seniorer samarbetar med ideella aktörer men anordnar även egna arrangemang för alla över 65 år i Umeå.

Frågor/medskick

Barbro Kjellberg, SKPF, ställer två frågor: 1) Har ni någon satsning mot ofrivillig ensamhet? 2. Många som inte är vana att gå på Väven eller har råd att ta sig in till centrum. Kan ni fara ut till olika stadsdelar? Cecilia Gustafsson svarar: 1. Det är en stor utmaning att nå ut till gruppen ofrivilligt ensamma, men vi arbetar för att hitta kontaktvägar. 2. Det bör vara möjligt att ordna så att Kultur för seniorer kommer till olika stadsdelar. Carin Nilsson, ordförande, tillägger att man kan använda träffpunkterna för seniorer för att komma ut i stadsdelarna.

§ 9

Lägesrapport covid-19**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Nils Enwald, kanslichef, ger pensionärsrådet en uppdatering av läget gällande coronapandemin i äldreomsorgen. Umeå ligger något efter Stockholm och södra Sverige när det gäller smittan. Det är ett ansträngt läge i skola och vård och omsorg. Personalläget är väldigt svårt med många som sitter i karantän, vabbar och personal som är borta i övrig frånvaro. Det är ett flertal brukare som är smittade, men de är generellt sett inte allvarligt sjuka.

§ 10

Aktuellt från styrelser och nämnder**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Aktuellt från styrelser och nämnder*Fritidsnämnden*

Ari Leinonen (S) berättar om satsningen Fritid för alla, en satsning som riktar sig till personer med intellektuell funktionsnedsättning och personer med olika autismspektrumtillstånd. I och med det ansträngda personalläget i kommunen så bistår fritidsförvaltningen övriga förvaltningar genom att frigöra personal som kan arbeta i förskola och i vård och omsorg.

Kulturnämnden

Helena Smith (S) berättar om att kulturförvaltningen har legat på sparlåga under pandemin och att det sannolikt kommer fortsätta åtminstone ett litet tag till. Kulturskolan och kvinnohistoriskt museum stänger ner snart och det pågår en inventering av personalen på biblioteken för att se om det finns personal med vårderfarenhet. Kulturnämnden prioriterar att biblioteken ska kunna vara öppna.

Tekniska nämnden

Håkan Johansson (S) berättar om ett besvärligt läge med stora mängder snö som ställer hårda krav på gatuförvaltningen.

§ 11

Pensionärsrådets verksamhetsberättelse för 2021

Beslut

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner verksamhetsberättelsen för 2021

Ärendebeskrivning

Pensionärsrådet diskuterar verksamhetsberättelsen för 2021.

§ 12

Övriga frågor

Britt Jakobsson, PRO, ställer två övriga frågor.

1. Hon föreslår att Elisabeth Nilsson, tillgänglighetsstrateg, bjuds in till pensionärsrådet och att rådet tar upp det kommungemensamma tillgänglighetsprogrammet till nästa fysiska möte.
2. Hon frågar även hur det går med översynen av pensionärsrådets reglemente? Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare, svarar att Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg, är ansvarig för att driva utvecklingsarbetet med pensionärsrådet och kommunens övriga samrådsorgan och att han har bjudit in henne till pensionärsrådets möte den 11 mars.